

گفت‌وگو با دکتر پیمان ولی پور - موسس و عضو هیئت مدیره انجمن صنایع همگن نساجی پوشاک و چرم استان مازندران

۴ اولین دوره نمایشگاه نساجی، پوشاک و صنایع وابسته مازندران از نظر تعداد شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان چگونه بود؟ آماری از تعداد غرفه‌داران ارائه نمایید.

در نخستین نمایشگاه نساجی، پوشاک و صنایع وابسته مازندران، نزدیک به ۴۵ غرفه‌گذار از صنایع تولید الیاف مصنوعی، ریسندگی الیاف پنبه‌ای و مخلوط، بافندگی تار-پودی، حلقوی تار، حلقوی پودی، رنگرزی، چاپ و تکمیل، تولیدکنندگان قطعات و ماشین‌آلات، مواد شیمیایی، ماشین‌آلات دوخت و گلدوزی، کارخاجات تولید پوشاک، بافت لباسهای حلقوی کشویی، و طراحی مد از استان‌های مختلف از جمله مازندران، یزد، اصفهان، تهران، البرز، قزوین، مشهد و تبریز حضور داشتند.

تعدادی از غرفه‌ها هم در حوزه هوش مصنوعی، مدیریت سیستم‌های اداری، انبار، حقوق و دستمزد شرکت‌های تولیدی فعالیت داشتند.

در مراسم افتتاحیه آقای دکتر محسن گرجی مدیرکل صنایع نساجی پوشاک و چرم وزارت صمت به هیات همراه با چند تن از اعضای انجمن نساجی ایران ضمن بازدید از کارخانجات نساجی قائمشهر، کارخانجات نساجی مازندران، گروه پوشاک آویشن، شرکت ساوین و دیگر مسئولین استان از سازمان صمت، خانه صنعت و اتاق بازرگانی در افتتاحیه و بازدید از نمایشگاه حضور داشتند.

۴ بازدیدکنندگان اغلب از کدام اقشار بودند؟ استقبال دانشگاهیان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ بازدیدکنندگان در سه طیف تولیدکنندگان، تجار و دانشگاهیان (متخصصین) قرار می‌گیرند. طبق صحبت با غرفه‌داران به این نتیجه رسیدیم که بخش عمده‌ای از بازدیدکنندگان این نمایشگاه را تولیدکنندگان بخش‌های مختلف صنایع نساجی و پوشاک از سراسر کشور تشکیل می‌داند. برخی بازدیدکنندگان نیز از کارخانه‌های پنبه پاک‌کنی و تجارت پنبه در نمایشگاه حضور داشتند. نکته قابل توجه بازدید وزیر نساجی ازبکستان از نخستین نمایشگاه نساجی، پوشاک و صنایع

نمایشگاهی در دیدار نساجی قائمشهر

اشاره:

نخستین نمایشگاه صنعت نساجی و پوشاک در محل نمایشگاه بین‌المللی نیاوران ساری با حضور دکتر محسن گرجی - مدیرکل دفتر صنایع پوشاک و منسوجات وزارت صمت - مسئولان استانی و دانشگاهی در محل نمایشگاه بین‌المللی نیاوران افتتاح شد. این نمایشگاه تخصصی در مساحت ۱۵۰۰ متر و در قالب ۳۵ غرفه از استان‌های مازندران، اصفهان، یزد، مرکزی، خراسان شمالی، البرز و کردستان در رشته‌های ماشین‌آلات، مواد اولیه ریسندگی و بافندگی، رنگرزی، چاپ و تکمیل پارچه و پوشاک برای اولین بار و با حضور صنایع پوشاک و نساجی از سراسر استان برگزار شد. بنابراین اعلام دکتر ولی پور - موسس و عضو هیئت مدیره انجمن صنایع همگن نساجی پوشاک و چرم استان مازندران - بازدیدکنندگان در سه طیف تولیدکنندگان، تجار و دانشگاهیان (متخصصین) قرار می‌گرفتند و بخش عمده‌ای از بازدیدکنندگان این نمایشگاه را تولیدکنندگان بخش‌های مختلف صنایع نساجی و پوشاک از سراسر کشور تشکیل می‌دادند. برخی بازدیدکنندگان نیز از کارخانه‌های پنبه پاک‌کنی و تجارت پنبه در نمایشگاه حضور داشتند. مشروح این گفت‌وگو از نظر تان می‌گذرد:

این رویداد مطلع نشدند و همکاری شبکه‌های استانی بسیار ضروری به نظر می‌رسید که متأسفانه در این بخش کم‌کاری‌هایی صورت گرفت؛ بی‌شک با توجه به برگزاری منسجم‌تر و حرفه‌ای‌تر نمایشگاه در سال آینده، نهادهایی مانند صدا و سیما، اخبار و اطلاعات مربوط به نمایشگاه نساجی و پوشاک مازندران را در سطح سراسری منعکس خواهند کرد و همین امر افزایش استقبال مشارکت‌کنندگان را به همراه می‌آورد.

نگاهی به دوره‌های نخست برگزاری نمایشگاه‌های استانی مانند اصفهان و یزد نشان می‌دهد که رونق نساجی در این دو استان مثل امروز نبود و یکی از دلایل اصلی رشد و توسعه آن، معرفی خاص نساجی به گردانندگان دولتی این بخش‌ها در آن استان‌هاست. نکته مشهود در برگزاری نمایشگاه نساجی و پوشاک مازندران استقبال چشمگیر استانداری، خانه صنعت، اتاق بازرگانی، شرکت شهرک‌های صنعتی، اداره محیط زیست، سازمان صمت و حتی نهادهایی مانند بیمه و بانک بود و برخلاف تصورشان که نساجی در ایران یک صنعت ورشکسته است و مورد استقبال قرار نمی‌گیرد؛ توانستیم این تابو را در استان مازندران بشکنیم و توانمندی‌های تولیدکنندگان و صنعتگران استان را در معرض مشاهده مسئولان دولتی قرار دهیم.

هنگامی که از دو شرکت معظم و قدیمی «نساجی مازندران» و «نساجی قائم‌شهر» در اخبار رسانه‌های مختلف داخلی و خارجی به‌عنوان واحدهای بحران‌زده یاد می‌شود؛ این دو کارخانه توانستند در بدترین شرایط صنعت نساجی ایران همچنان سرپا بایستند، به تولید ادامه دهند و حتی در نمایشگاه تخصصی این صنعت حضور موثری داشته باشند. موضوع دیگر این‌که در نمایشگاه نساجی و پوشاک مازندران به یک همدلی استانی دست یافتیم. چه بسا تولیدکنندگان واحدهای نساجی و پوشاک مازندران از توانمندی سایر کارخانجات هم‌استانی خود اطلاعات جامع و کاملی نداشتند و برگزاری موفق این نمایشگاه سنت خوبی را در استان مازندران به وجود آورد تا شاهد افزایش همکاری و تعاملات مشترک میان واحدهای نساجی و پوشاک فعال این استان در نمایشگاه‌های آینده باشیم.

تکمیل پارچه، رنگرزی نخ و تولید پوشاک دیدن کردند.

۴ اطلاع‌رسانی و تبلیغات برگزاری این نمایشگاه از چه طریق انجام شد و فکر می‌کنید چند درصد از صنعتگران نساجی کشور در جریان برپایی آن قرار داشتند؟ آیا در روند برگزاری این نمایشگاه از حمایت‌های سازمان‌های مرتبط دولتی بهره‌مند شدید؟

متأسفانه با توجه به نخستین تجربه برگزاری نمایشگاه نساجی و پوشاک در استان مازندران، اطلاع‌رسانی و تبلیغات مرتبط، حدود دو ماه پیش از برپایی نمایشگاه توسط شرکت برگزارکننده (آقای مهندس قربانی - شرکت روشا خداد) انجام گرفت به همین دلیل مسئولان دولتی استان مازندران مانند استانداری، خانه صنعت و معدن، اتاق بازرگانی، دفتر سازمان صمت استان و .. با برگزاری این نمایشگاه آشنایی نداشتند و ایجاد هماهنگی با سازمان‌های فوق مشکلاتی را به داشت اما با توجه به تجارب قبلی برگزارکننده در برپایی نمایشگاه نساجی اصفهان و همچنین ارتباطات با «انجمن صنایع همگن نساجی، پوشاک و چرم استان مازندران» و همچنین همکاری‌های ارزشمند «انجمن صنایع نساجی ایران»، «اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران»، «جامعه متخصصین نساجی ایران»، نشریات تخصصی نساجی و شبکه‌های اجتماعی فعالان نساجی و پوشاک مراحل اطلاع‌رسانی به سرعت انجام شد. در پاسخ به بخش دوم سوال شما باید بگویم طبعاً بسیاری از صنعتگران نساجی و پوشاک به دلیل عدم حضور در شبکه‌های اجتماعی از

وابسته مازندران است که زمینه‌های مشارکت و همکاری‌های خوبی در این زمینه به وجود آمد. در حوزه تجارت نیز بسیاری از فروشندگان رنگ و مواد شیمیایی نساجی، قطعات ماشین‌آلات، پوشاک، نخ، پارچه و سایر منسوجات به‌عنوان بازدیدکننده حضور پررنگی داشتند.

مازندران از سال ۱۳۷۶ مجری رشته مهندسی نساجی را در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و همینطور کارشناسی و کارشناسی ارشد طراحی لباس در دانشگاه آزاد اسلامی قائم‌شهر می‌باشد. از این رو شاهد حضور متخصصین فعال در کارخانجات نساجی و همچنین دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته نساجی، پوشاک و طراحی مد و لباس بودیم که استقبال چشمگیری از نمایشگاه مذکور به عمل آوردند.

۴ آیا در کنار نمایشگاه کارهای جنبی مانند کارگاه آموزشی، سخنرانی و یا بازدید از کارخانجات نیز انجام شد.

بله، خوشبختانه در چهار روز برگزاری مجموعاً ۸ دوره کارگاه آموزشی با همکاری انجمن صنایع همگن نساجی پوشاک و چرم استان مازندران برگزار شد، که با استقبال خوبی نیز از طرف بازدیدکنندگان مواجه شدیم. بخشی از این دوره‌ها صرفاً برای متخصصین پوشاک و طراحان لباس برگزار شد.

بازدیدکنندگان از نمایشگاه نیز در گروه‌های مختلف در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه از مجموعه کارخانجات نساجی منطقه در خطوط ریسندگی الیاف پنبه‌ای و مخلوط، تولید الیاف BCF، بافندگی و تکمیل فرش ماشینی، بافندگی، رنگرزی چاپ و

۴ میزان مشارکت تشکلهای و انجمنهای تخصصی نساجی در اطلاع‌رسانی به اعضای خود جهت مشارکت در این نمایشگاه چگونه بود؟

«انجمن نساجی استان مازندران» یک‌بار در دهه ۷۰ تأسیس شده بود ولی فعالیت آن پس از ۵-۶ سال متوقف ماند تا این که در سال ۱۳۹۶ به اتفاق تعدادی از مدیران کارخانجات نساجی موفق به احیای این انجمن شدیم و در حال حاضر شاهد اتمام فعالیت دومین دوره هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی، پوشاک و چرم استان مازندران و آغاز مراحل مقدماتی جهت برگزاری انتخابات دوره سوم هستیم.

هرچند انجمن‌های نساجی آذربایجان، البرز، یزد، اصفهان، مشهد، گیلان و جامعه متخصصین نساجی ایران در اولین نمایشگاه نساجی، پوشاک و صنایع وابسته مازندران به صورت مستقیم غرفه نداشتند ولی از حمایت‌های تمام تشکلهای مذکور بهره‌مند شدیم که جای تشکر و قدردانی دارد.

به این نکته هم باید اشاره کنم که با اتحادیه پوشاک تهران نیز مذاکراتی انجام دادیم و قول همکاری دادند اما دریغ از یک تماس یا تشویق یا حتی توصیه به همکاران خود جهت بازدید در این نمایشگاه! به اعتقاد من باید به دقت بررسی شود که دلیل عدم حضور جامعه تولیدکنندگان پوشاک (صنعتی و صنعتی) از نوع رویدادها چیست.

۴ ویژگی استان مازندران در تولید و فروش منسوجات و پوشاک چیست؟

نساجی قائم‌شهر در سال ۱۳۰۶ راه‌اندازی و در سال ۱۳۰۹ با هدف تولید پارچه‌های پیچازی (پتوی چهارخانه نخ) و پارچه البسه نظامی مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

بعد از آن شاهد شکل‌گیری کارخانه‌های معتبری مانند چیت‌سازی بهشهر، نساجی مازندران، گونی‌بافی مازندران، نساجی حریر (در چالوس)، حوله‌بافی و نساجی بابکان بودیم.

نکته مهم این که نساجی مازندران در زمان جنگ حدود ۱۸۰ شعبه فروش در سراسر ایران داشت و اعتبار کارخانه به اندازه‌ای بود که مهم‌ترین عامل

برای تعیین قیمت پارچه‌های تولیدی در کشور محسوب می‌شد.

در حال حاضر نیز مشاهده می‌کنیم برندهای بزرگ کشور در بحث تولید پارچه‌های فاستونی، البسه جین، کالای خواب و ... در اقصی نقاط استان مازندران به عنوان یک استان توریستی و پر مصرف، فروشگاه‌های بسیار بزرگی دایر کرده‌اند و برخی ۲ الی ۳ فروشگاه در این استان دارند پس می‌توان نتیجه گرفت مازندران، زمینه مساعدی برای رشد و نمو توسعه برند پوشاک در ایران دارد. از نظر دانشگاهی هم باید یادآور شوم که بیشترین تعداد دانشجوی رشته پوشاک و طراحی لباس را استان مازندران به خود اختصاص می‌دهد.

۴ برای رشد و اعتلای بخش بین‌الملل نمایشگاه و دعوت از شرکت‌های خارجی چه اقداماتی انجام شد و تا چه میزان به اهداف خود دست یافتید؟

به دلیل زمان کوتاه تبلیغات مذاکره با اتاق‌های مشترک «ایران و هند»، «ایران و چین»، «ایران و ترکیه» و «اتاق ایران و ایتالیا» و برگزاری نمایشگاه نساجی، پوشاک و صنایع وابسته مازندران، برگزارکننده نمایشگاه تلاشی در بخش دعوت از شرکت‌کنندگان خارجی به عمل نیاوردند، منتها طی بازدید وزیر نساجی ازبکستان موضوع استفاده از ظرفیت‌های صنعتگران بلاروس، تاجیکستان و ترکمنستان و همین‌طور نمایندگان اتاق‌های ایران-چین، ایران-هند، ایران-ترکیه مطرح و قرار شد در دوره‌های بعدی برگزاری نمایشگاه، شاهد توسعه بخش بین‌المللی (در بخش غرفه‌گذار و بازدیدکننده) باشیم.

۴ دیدگاه شما در مورد وضعیت فعلی صنعت نساجی ایران چیست؟

به صورت صنعتی و تجاری به هیچ وجه قابل مقایسه با طلایه‌داران نساجی و پوشاک جهان (از جمله ترکیه، چین، هند، بنگلادش، تایوان، ویتنام و...) نیستیم همان‌طور که در حوزه ارائه تکنولوژی با کشورهایی مانند ایتالیا، آلمان، فرانسه و حتی

تولیدکنندگان ماشین‌آلات نساجی چین و ترکیه هم توان رقابت نداریم اما توان تولید پارچه و پوشاک و منسوجات خانگی شامل کالای خواب، کالای آشپزخانه و کف‌پوش‌های خانگی و صنعتی که نیاز اولیه قابل استفاده در سطح اجتماع را برطرف نماید؛ داریم و مشکلی در بخش کمیت و کیفیت در حد قابل قبول این قبیل محصولات نیست.

هرچند در ابعاد تجاری و فروش قابل رقابت با کشورهای دیگر نیستیم و به همین دلیل مرتب درگیر مسائل مربوط به ممنوعیت واردات نخ، پارچه و پوشاک به کشور از مبادی رسمی و یا قاچاق هستیم. از سوی دیگر در اغلب کارخانجات تولید نخ و پارچه با مشکلات کیفی روبرو هستیم که در صورت رفع تحریم‌ها، واردات رسمی نخ و پارچه به ایران و تداوم تعاملات بانکی و دلاری، صنعتگران نساجی کشور عملاً با بحران‌های جدی در حوزه عرضه و فروش روبرو خواهند شد.

به شدت در حوزه پرورش دانشجویان نساجی نگرانی جدی وجود دارد؛ طی بازدید از کارخانه‌های کوچک و بزرگ نساجی متوجه شده‌ام که در اغلب موارد مسئول فنی، مدیر تولید و حتی مدیر سالن، مهندس نساج نیستند و رشته تحصیلی آنان مکانیک، برق، مدیریت، کامپیوتر و ... است! این موضوع ضربه مهلکی برای آینده صنعت نساجی و پوشاک ایران خواهد زد و باید تدابیری برای رشد و پرورش کمی و کیفی دانش‌آموختگان نساجی و پوشاک در کشور اندیشید.

نکته بعدی این که سال‌های متمادی است که کمیته‌های تخصصی انجمن صنایع نساجی ایران اعم از ریسندگی، بافندگی، فرش، رنگرزی و ... در بخش آموزش‌های کوتاه مدت تلاش‌های ارزشمندی انجام داده و همان‌طور که همه می‌دانیم نگرین انگستری ارتباط میان نساجی و دانشگاه، مشارکت صنعتگران نساجی در احداث دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر بود ولی انتظار داریم انجمن در همین دانشکده یا در دبیرخانه خود اقدام به برگزاری دوره‌های تخصصی- کاربردی نساجی و پوشاک نماید تا هم متقاضیان بیشتری جلب نماید و هم اثربخشی بیشتری در این صنعت داشته باشد.